

Energiavuosi 2022 Kaukolämpö

26.01.2023

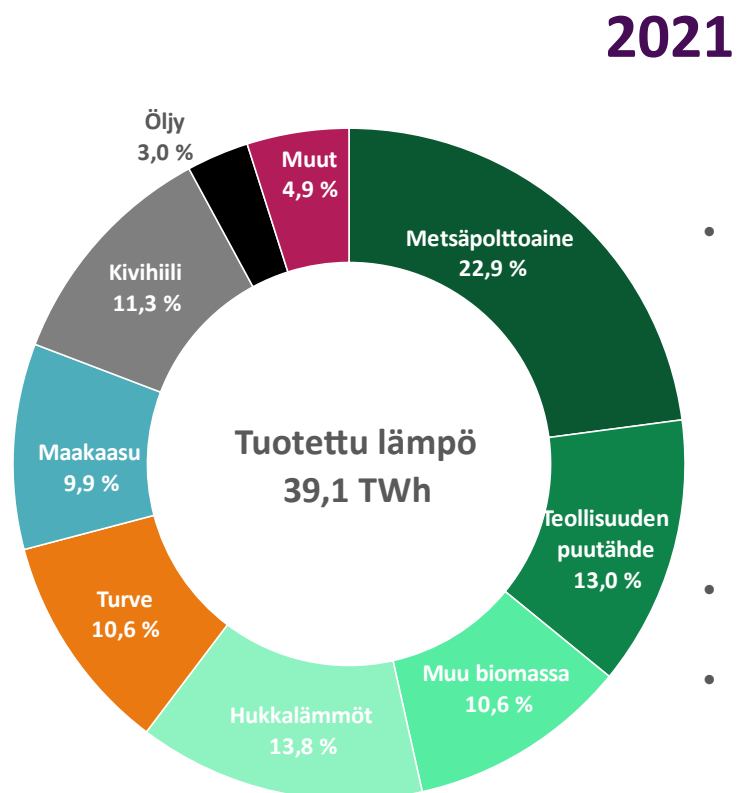
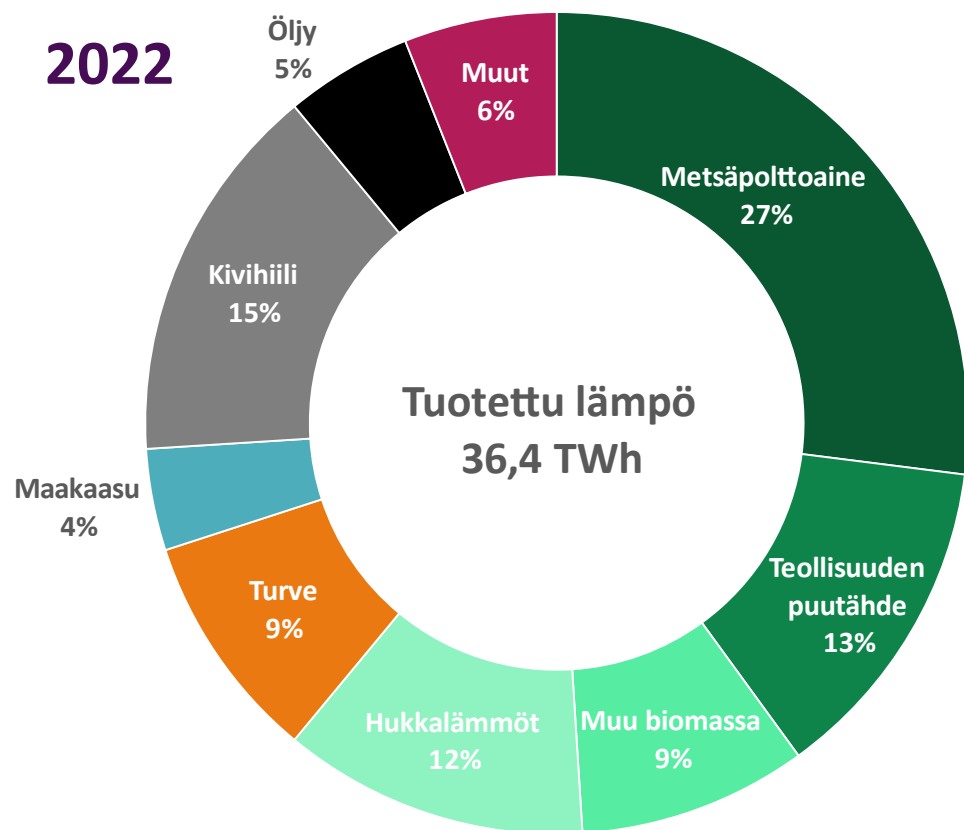
Energiateollisuus ry

Energiateollisuus

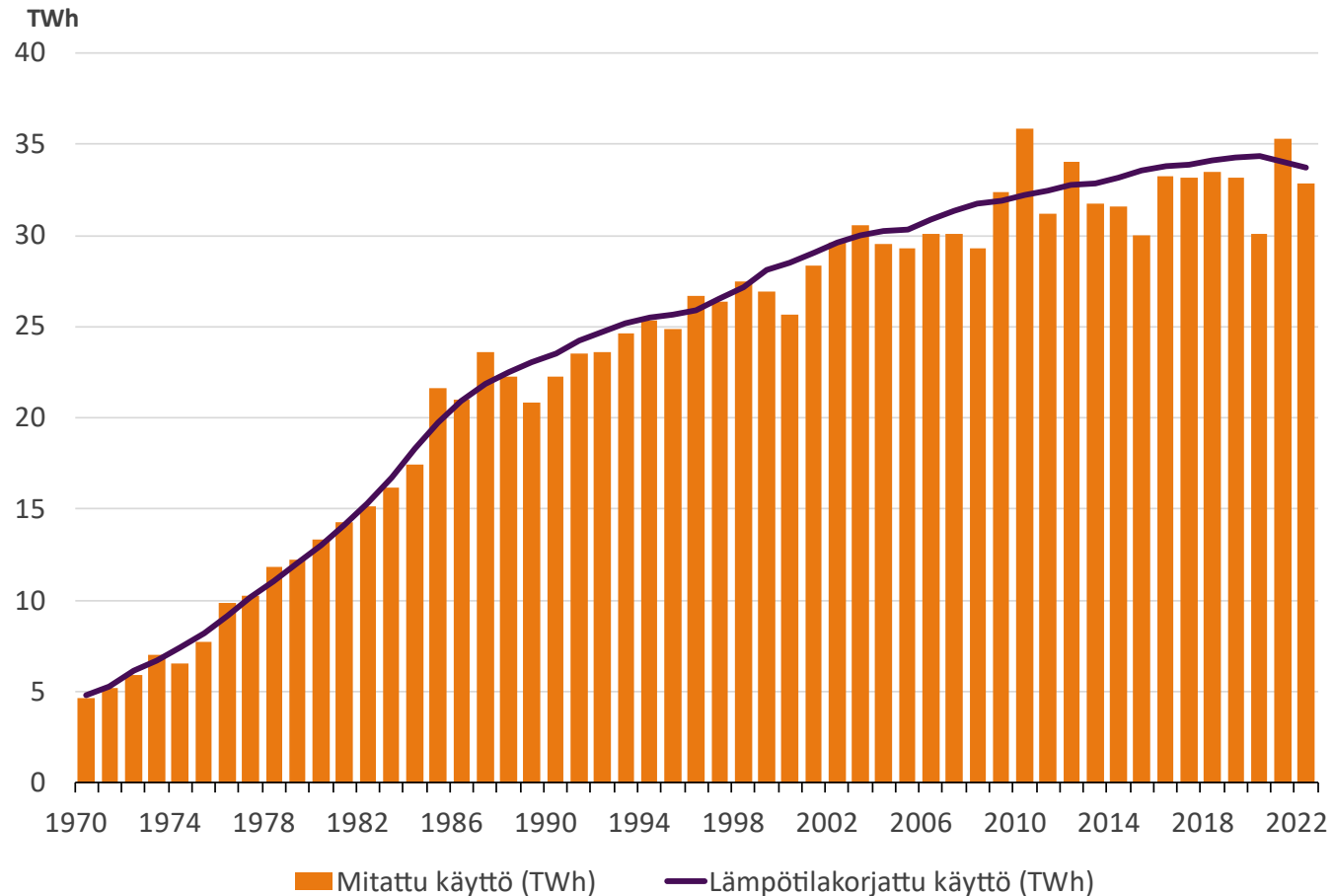
Venäjän-tuonnin korvaaminen muuttanut polttoaineita

Uusiutuvien ja hukkalämpöjen osuus kasvoi edellisvuoden 60 prosentista 61 prosenttiin

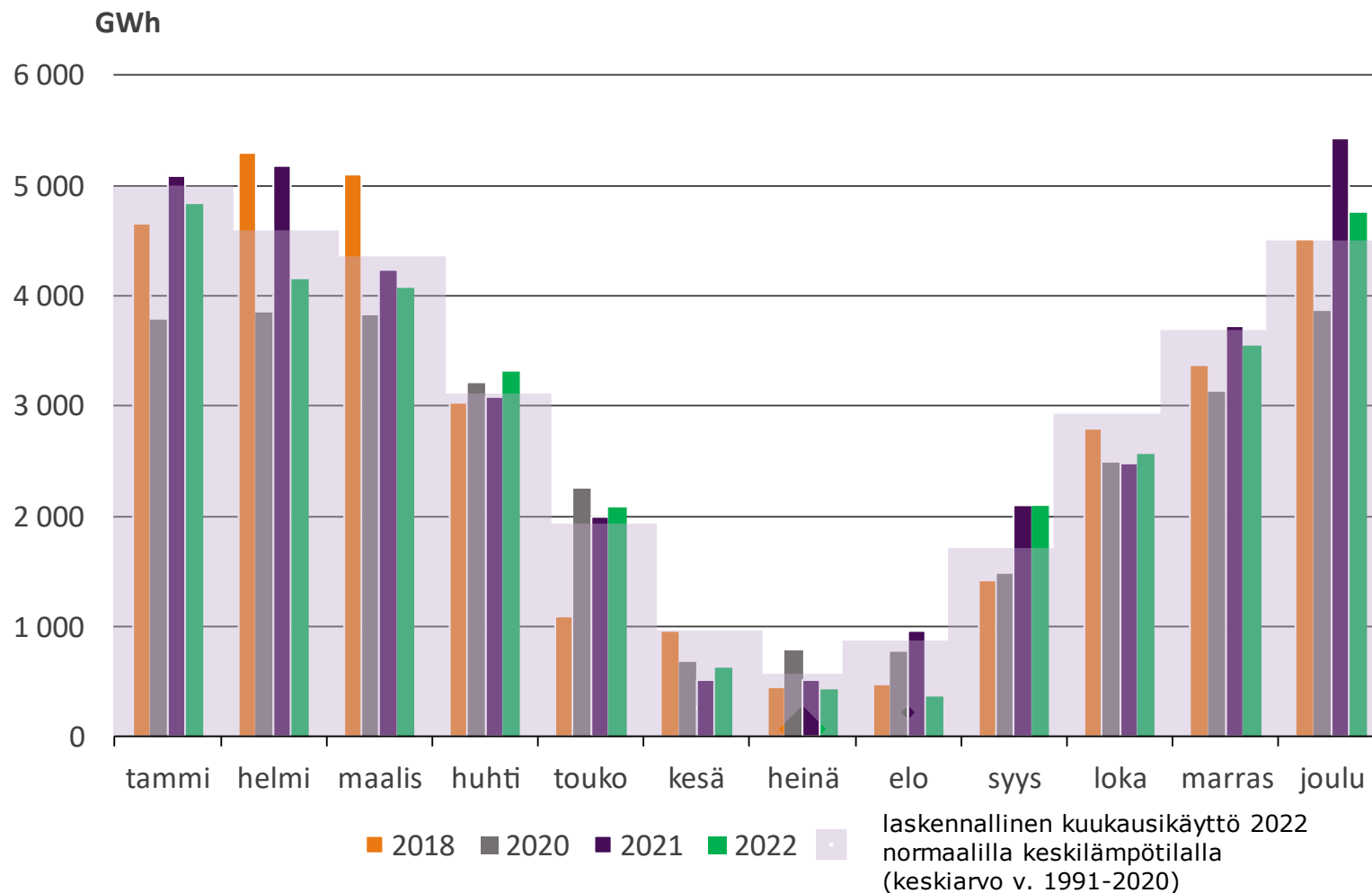
- Hukkalämmöt (sis. myös lämpöpumpuilla tuotetun uusiutuvan lämmön): muuten hyödyntämättä jäävä lämpöenergia, esimerkiksi lämmön talteenotto jätevedestä, savukaasuista, kaukojäähdytyksen paluuedestä.
- Muu biomassa: sisältää myös sekajätteen bio-osuuden.
- Muut: sekajätteen ei-bio-osuus, muovi- ja ongelmajätteet, sähkö.

Lämpötilakorjattu lämmön käyttö laski edellisvuodesta

- Kaukolämmön mitattu käyttö oli 32,8 TWh
  - Lämmityskausi oli 0,4 astetta normaalia ja noin 1,2 astetta edellistä vuotta lämpimämpi.
- Lämpötilakorjattuna käyttö oli 33,8 TWh
  - Lämpötilakorjaus ottaa huomioon vuosittaiset lämpötilaerot.

Kaukolämpöä tarvitaan talvikuukausina yli viisinkertaisesti kesään verrattuna

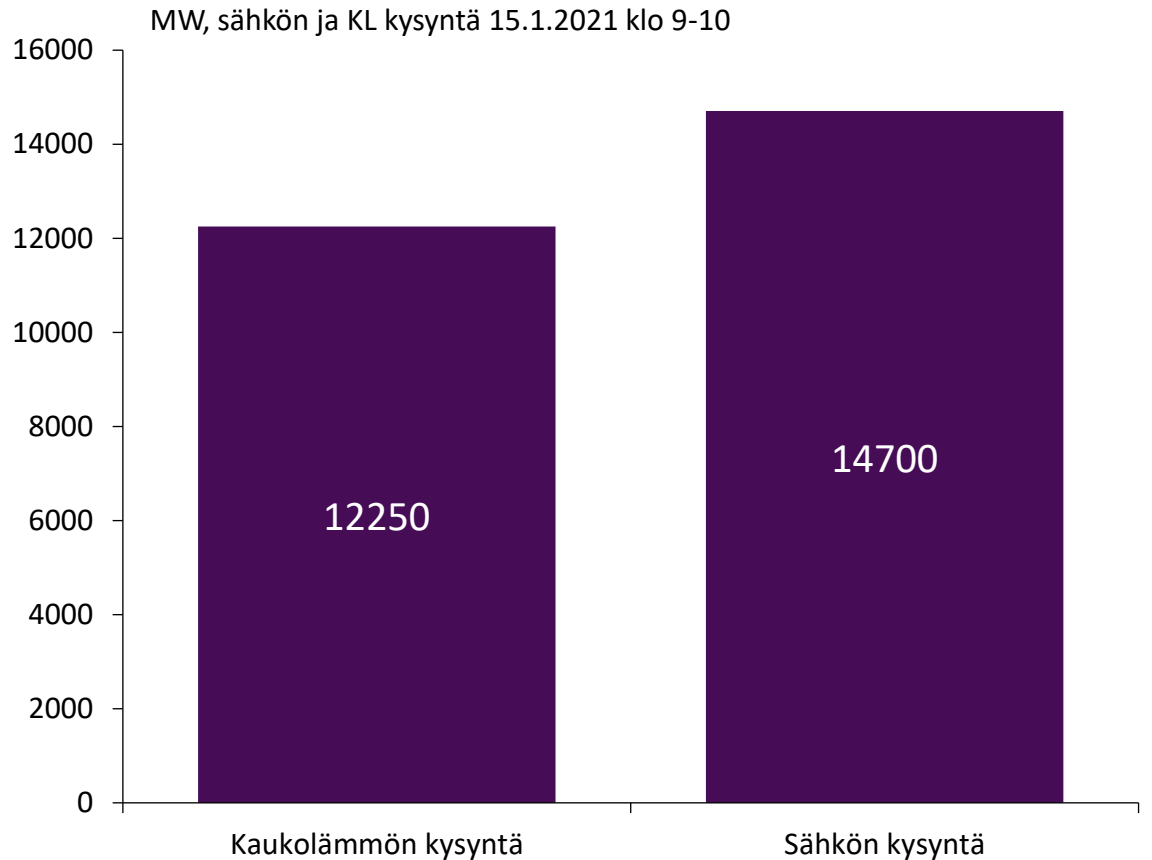

Vuosi 2022 oli noin 0,4 astetta normaalivuotta lämpimämpi.

- Lämmityskuukausista vain joulukuu oli normaalia kylmempi, 1,2 astetta.
- Eri vuodenaikoina tarvitaan erilaisia tuotantomuotoja riippuen ulkolämpötilasta. Kaukolämpöyhtiö huolehtii, että asiakkaille on aina tarjolla riittävästi lämpöä.

Vertailu sähkö vs kaukolämpö talvella

- Kaukolämmön kysyntä on huippukulutuksen aikaan samaa suuruusluokkaa kuin sähkön kysyntä vaikka vuositasolla sähkön kysyntä on merkittävästi kaukolämmön kysyntää suurempaa (n. 85 TWh vs 35 TWh)
- Kaukolämmön CHP-laitokset tuottavat merkittävän määrän sähköä (3 000 MW) samalla kuin tuottavat lämpöä
- Kaukolämmön suuri osuus lämmityksessä pienentää sähkön kysyntähuippuja merkittävästi, sähkön tuotannon lisäksi

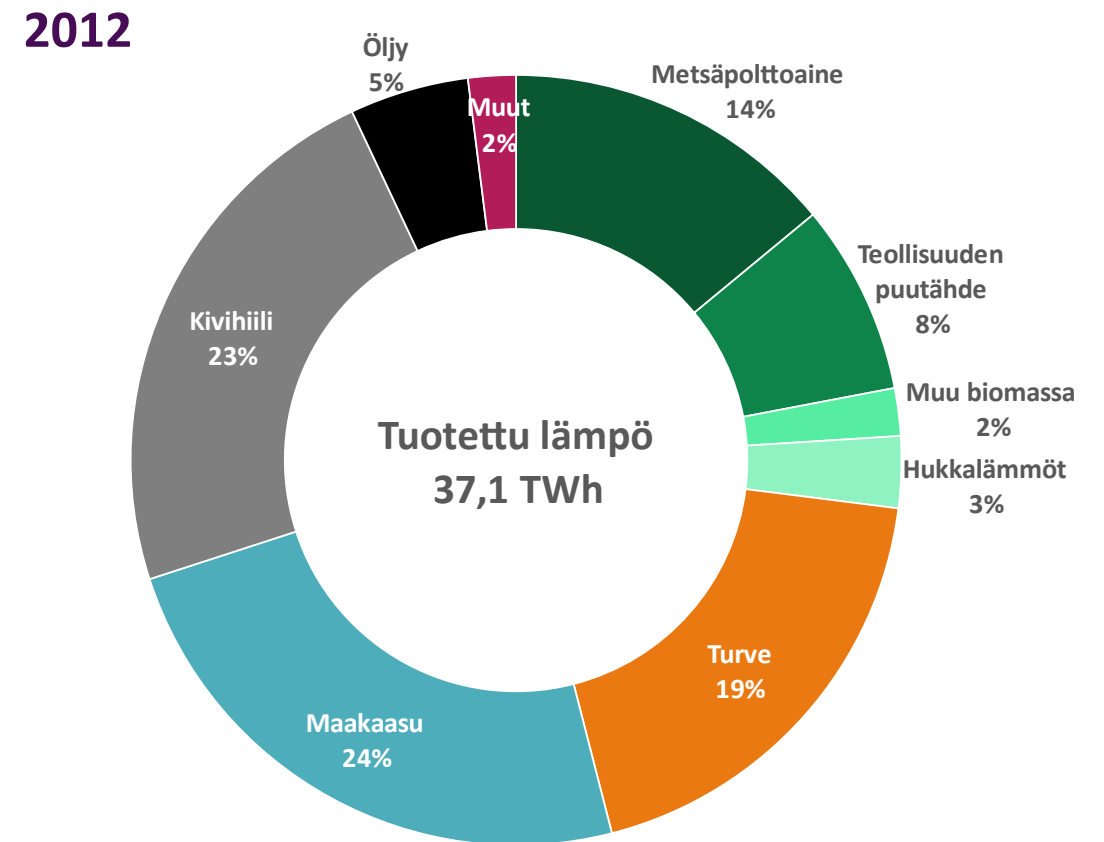
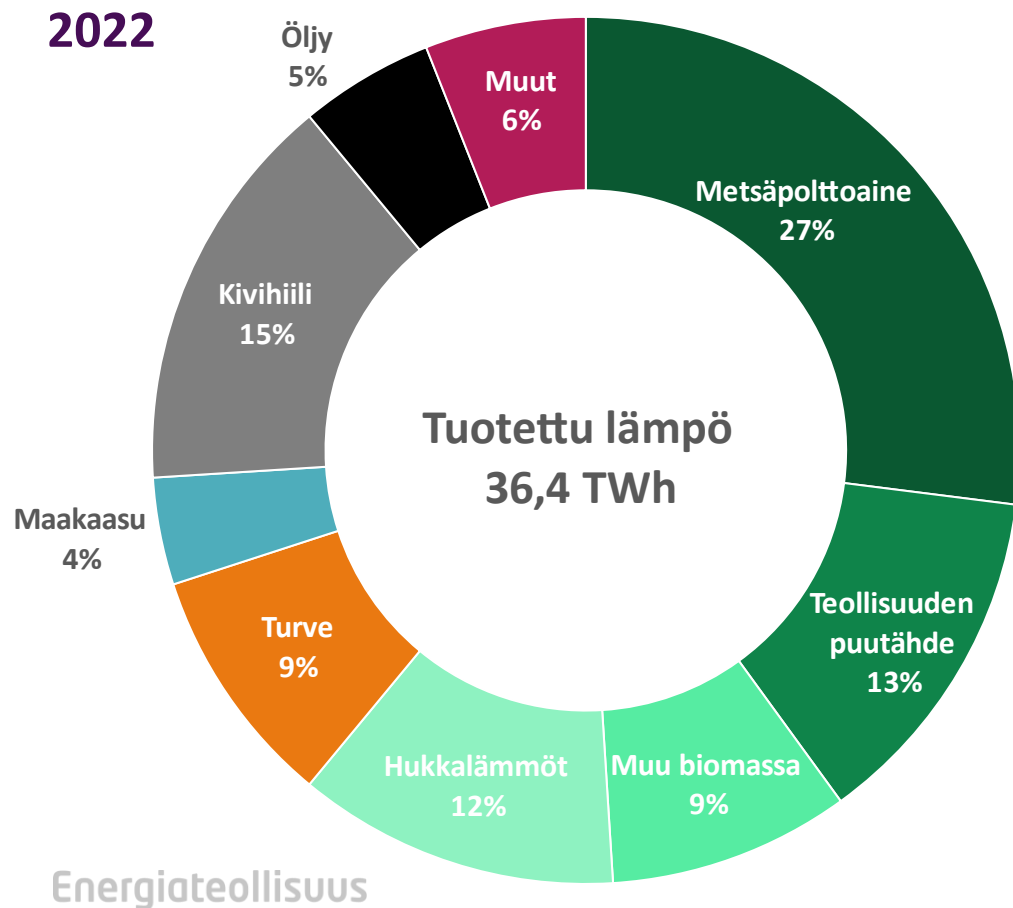
Kaukolämmön tuotannossa energiamurros on jo pitkällä

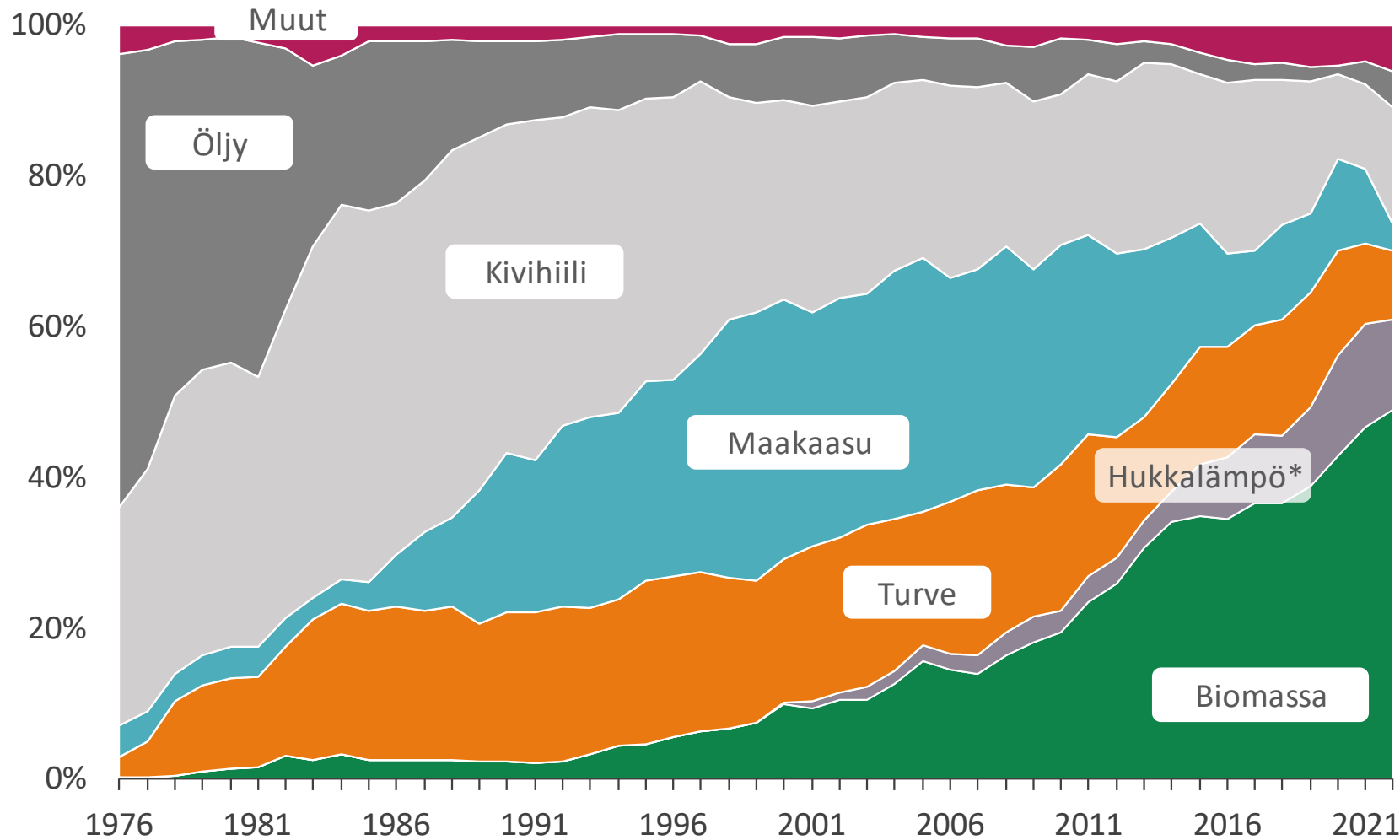

Uusiutuvien osuus on lähes kaksinkertaistunut ja hukkalämpöjen osuus yli kolminkertaistunut 10 vuodessa

Uusiutuvat kasvaneet 24 prosentista 49 prosenttiin ja hukkalämmöt 3 prosentista 12 prosenttiin

Uusiutuvien ja hukkalämpöjen osuus lämmön tuotannossa reilusti yli puolet

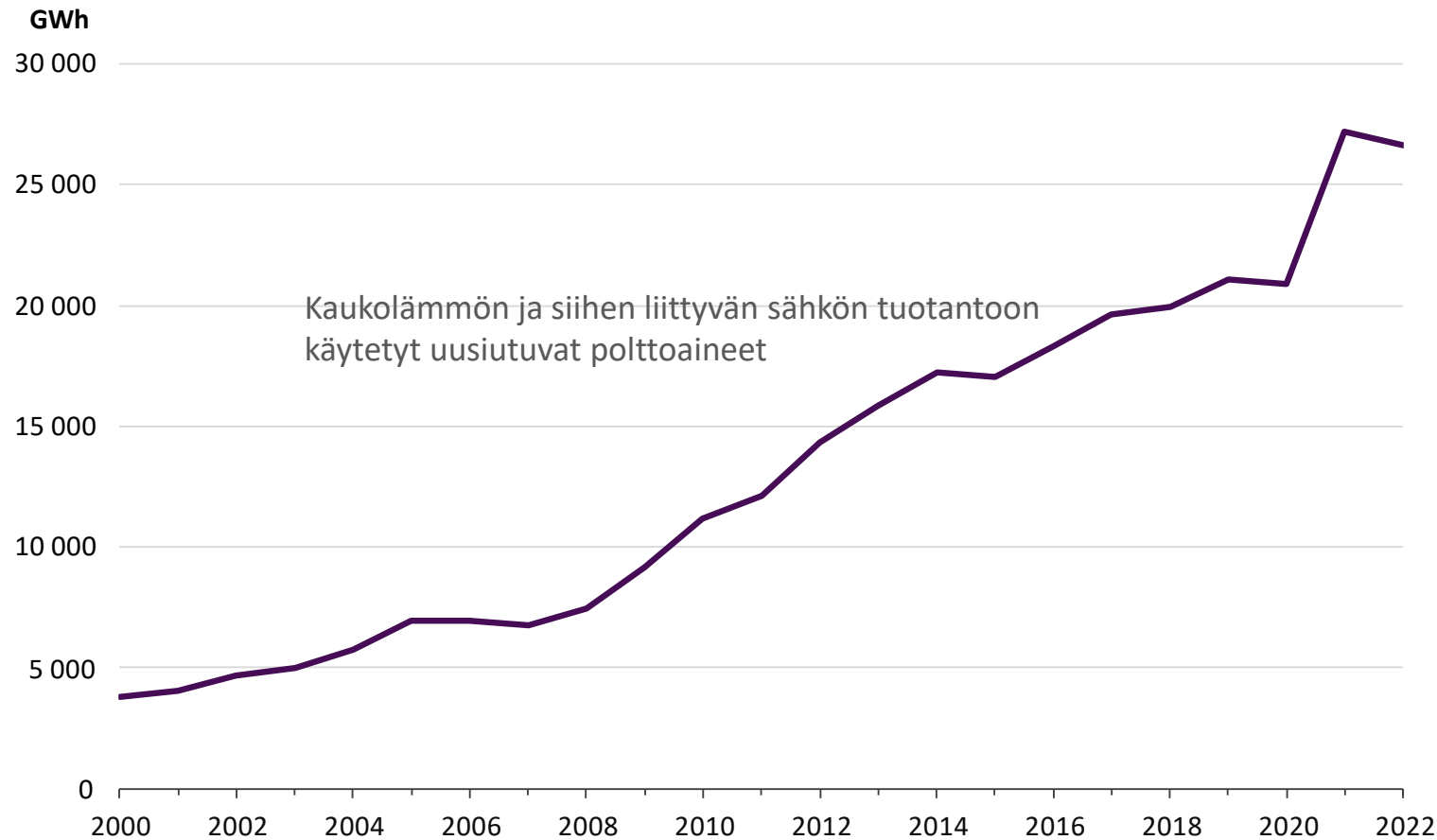

- Biomassa ja hukkalämmöt ovat korvanneet fossiilisia polttoaineita kaukolämmön tuotannossa.
- Biomassan käyttö on kaksinkertaistunut 2010-luvulla.
- Hukkalämpöjen määrä on yli kolminkertaistunut 2010-luvulla. Hukkalämpöjä hyödyntämällä vältetään polttoaineiden käyttöä.

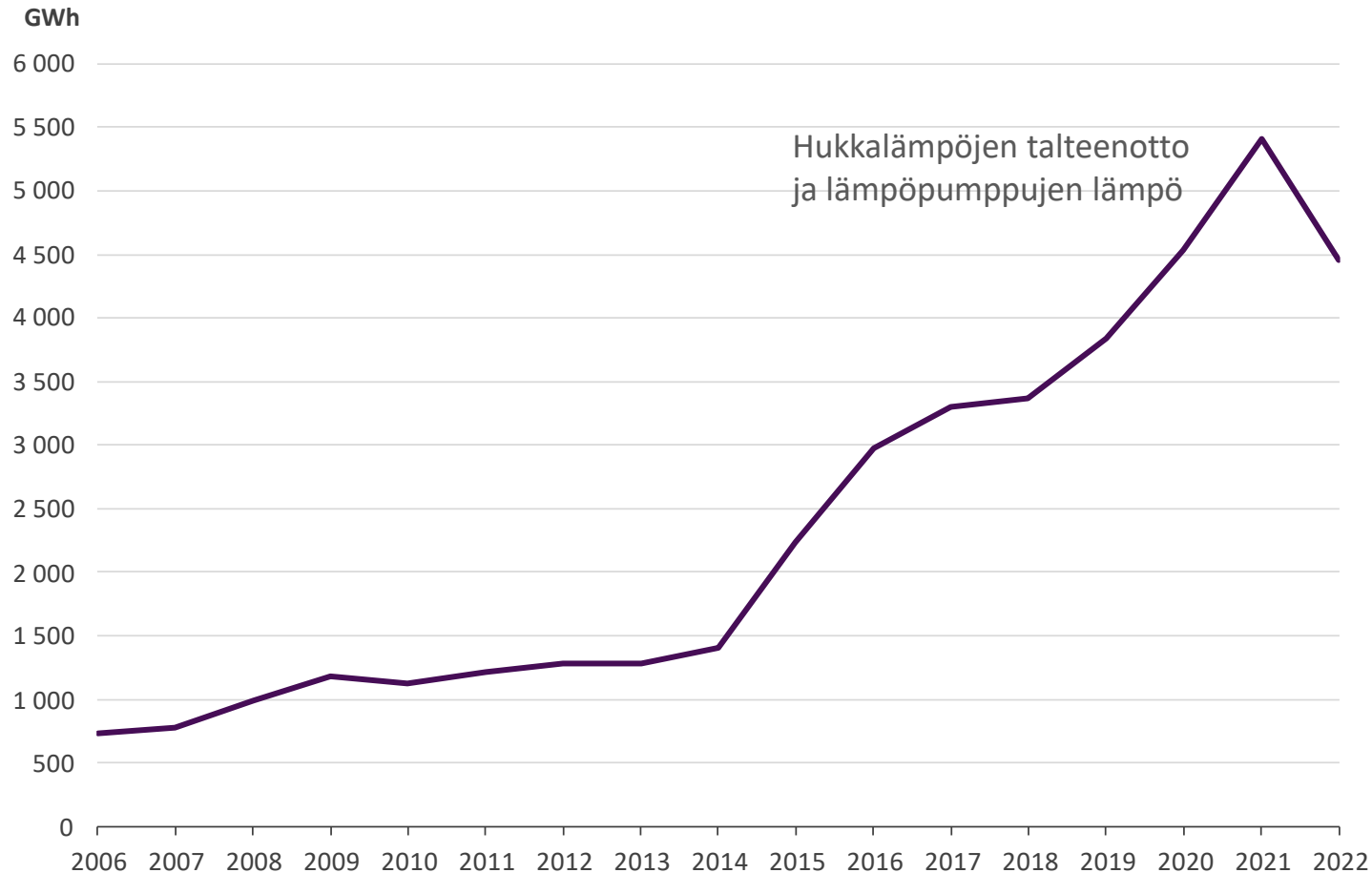
Uusiutuvien polttoaineiden käytön kasvu taittui

Syynä edellisvuotta pienempi lämmöntarve ja Venäjän tuonnin loppuminen

- Kaukolämpöä hyödyntävistä kunnista
  - 75 prosenttia tuottaa lämmön pääasiassa uusiutuvilla polttoaineilla tai ympäristö- tai hukkalämmöillä.
- Uusiutuvien polttoaineiden käyttö kaukolämmön ja siihen liittyvän sähkön tuotannossa yli viisinkertaistunut kahden vuosikymmenen aikana
- Uusiutuvia polttoaineita ovat metsäpolttoaine, teollinen puutähdde ja esimerkiksi yhdyskuntajätteen bio-osuus.

Kallis sähkö vähensi hukkalämpöjen hyödyntämistä

- Sähkön kallis hinta ja edellistä vuotta pienempi lämmöntarve näkyivät lämpöpumppujen vähentyneessä käytössä
- Hukkalämpöjen talteenotolla voidaan hyödyntää muuten hukkaan meneviä energialähteitä, esimerkiksi savukaasujen ja jäteveden lämpöjä. Näin vältetään polttoaineiden käyttöä.

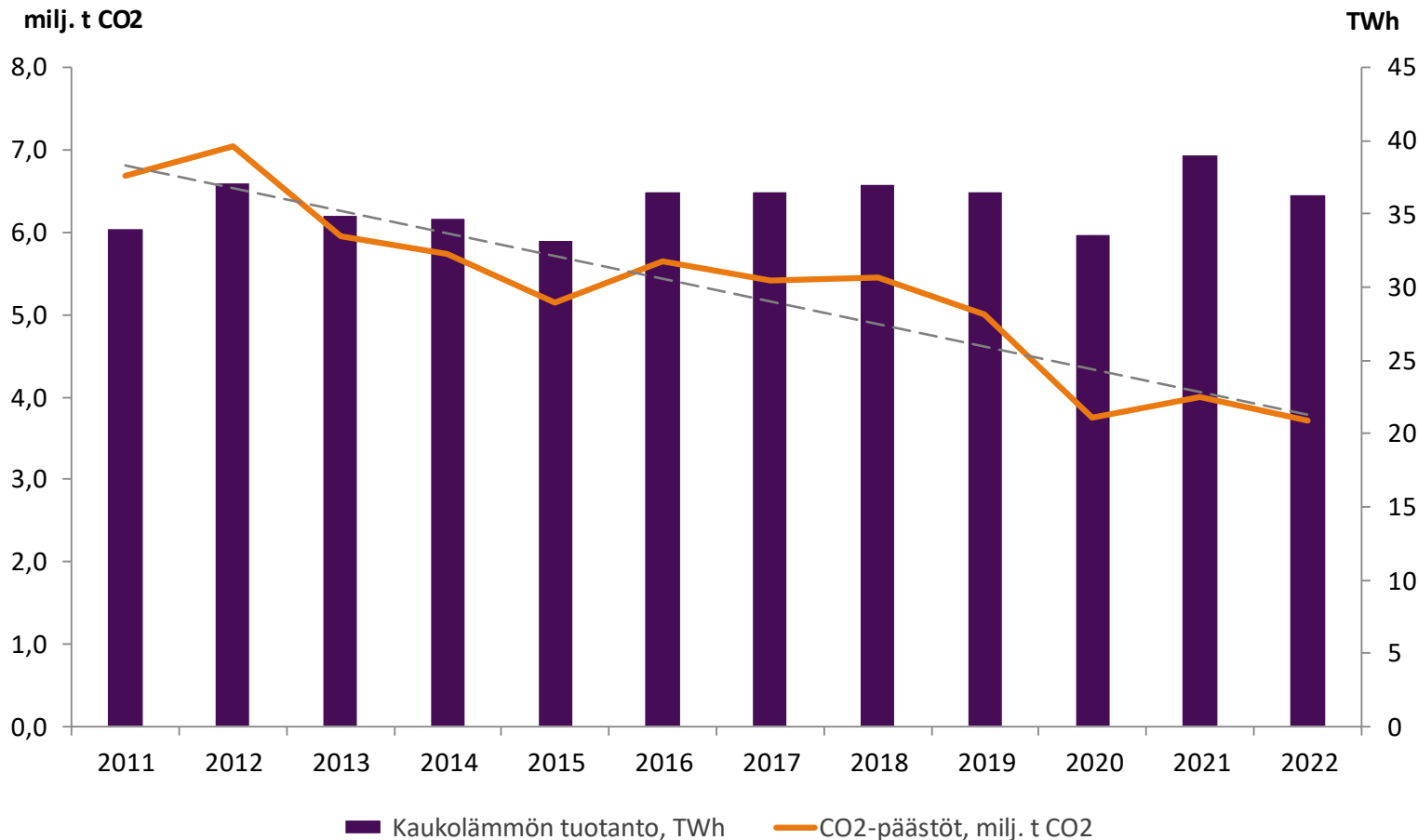
Kaukolämmön hiilidioksidipäästöt laskevat

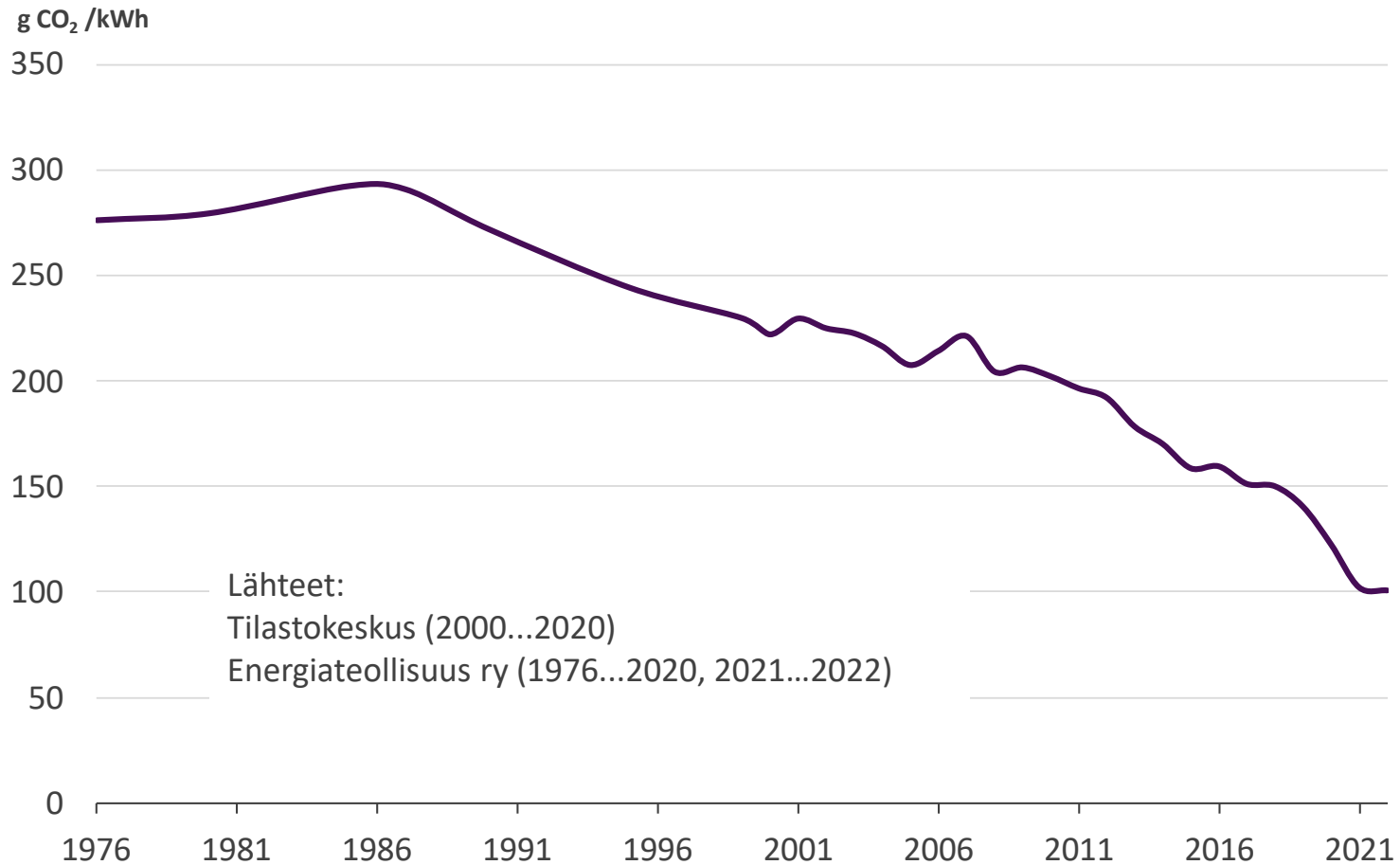
Kaukolämmön kokonaispäästöt laskivat 7 %

Lämmön tuotanto oli 7 % edellistä vuotta pienempi

- Kaukolämmön tuotannon CO₂-päästöt olivat vuonna 2022 3,7 milj. tonnia
- päästöt laskivat edellisvuodesta 7 %

Kaukolämmön päästöt tuotettua energiayksikköä kohden laskeneet 47 % kymmenessä vuodessa

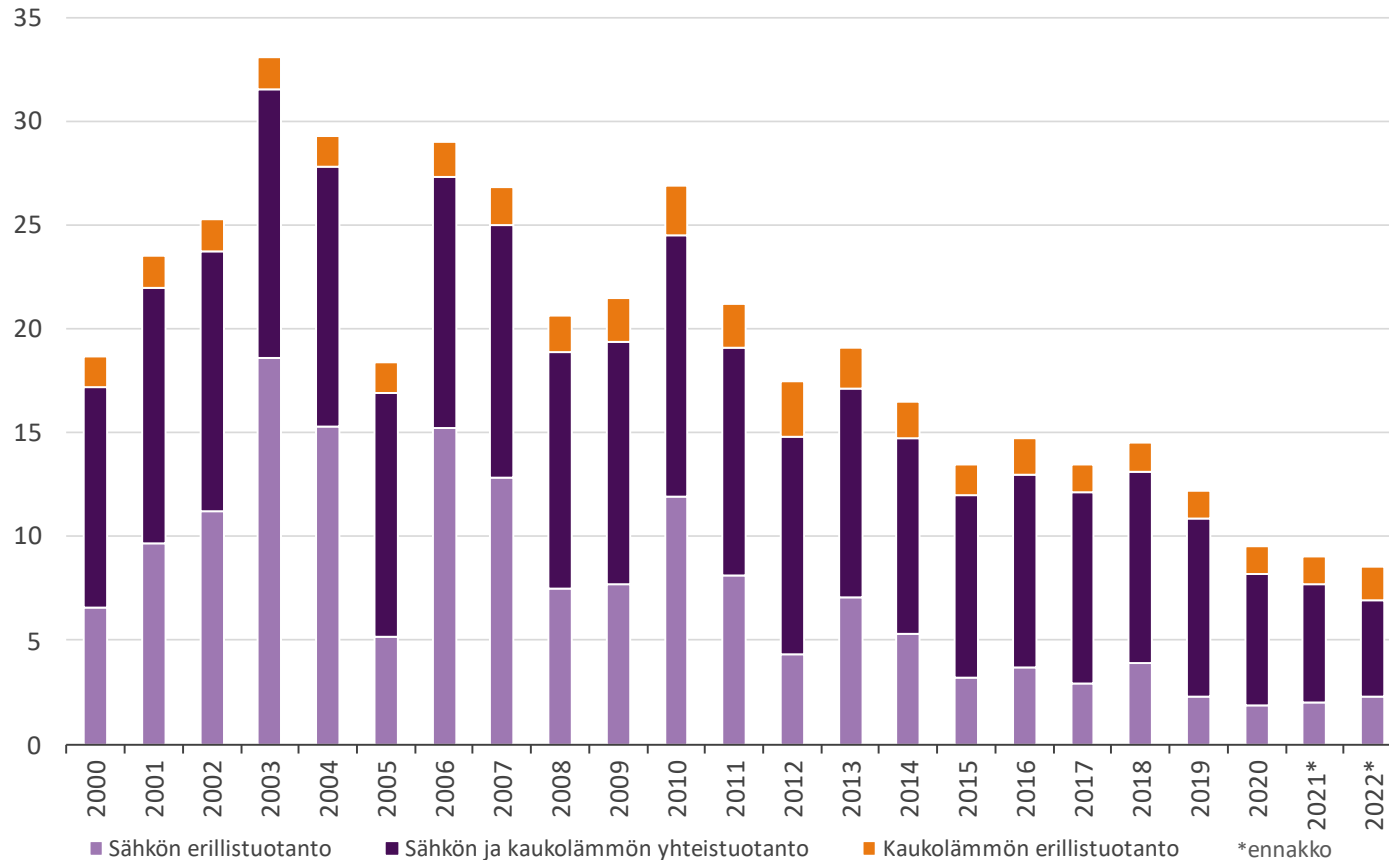

- Vuonna 2022 kaukolämmön tuotannon ominaispäästöt olivat noin 102 gCO₂/kWh (*)
  - Laskua edellisvuoteen 0,3 %
  - Viimeisen kymmenen vuoden aikana ominaispäästöt laskeneet 47 %

*) Yhteistuotantolaitosten polttoaineet on jyvitetty hyödynjakomenetelmällä

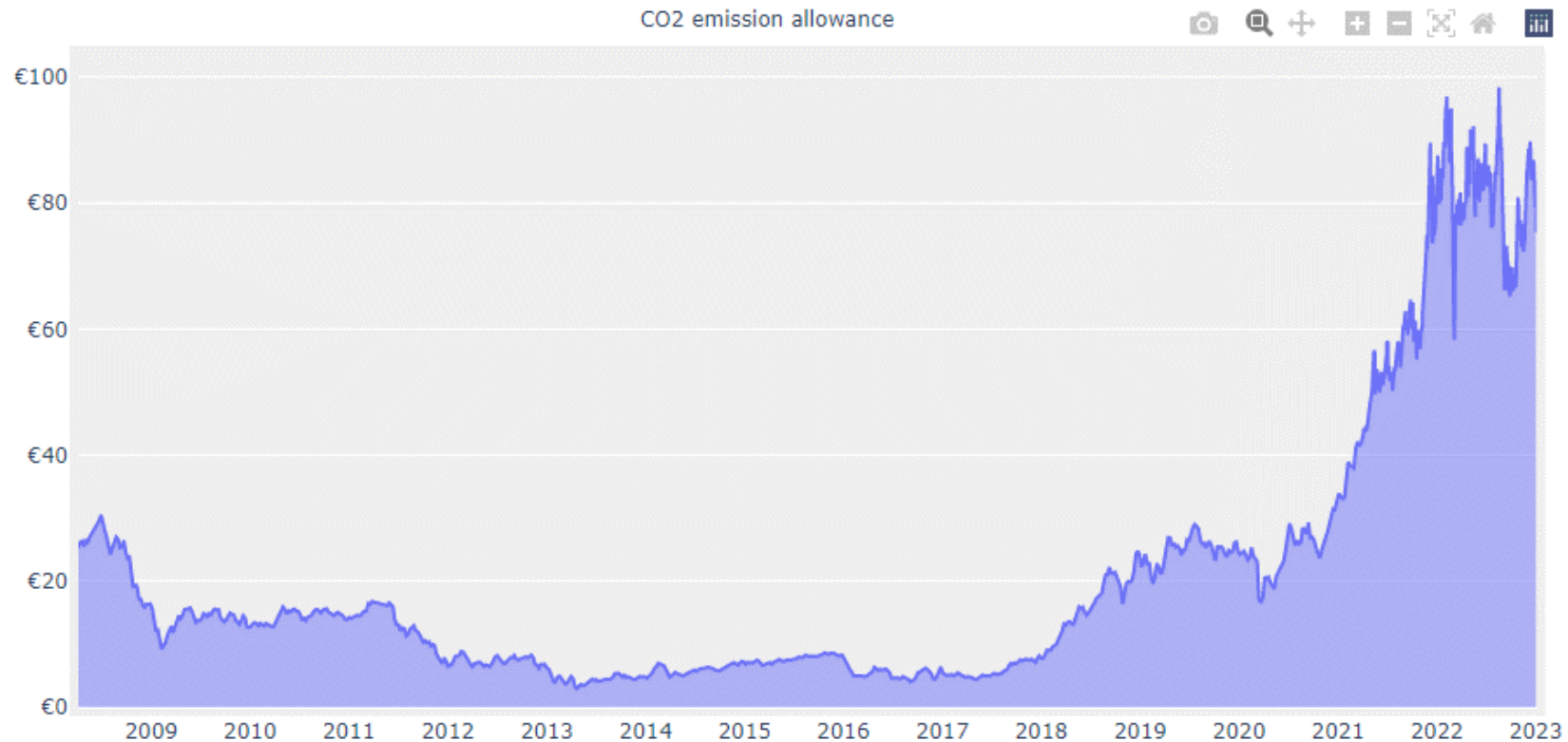
Energiateollisuuden hiilidioksidipäästöjen trendi laskeva

milj. t CO₂

- Sähkön ja kaukolämmön tuotannon hiilidioksidipäästöt olivat yhteensä 8,6 milj. t vuonna 2022 ja vähenivät 6 % edellisvuodesta
- Päästöt laskeneet 74 % 2000-luvun suurimpaan päästövuoteen (2003) verrattuna

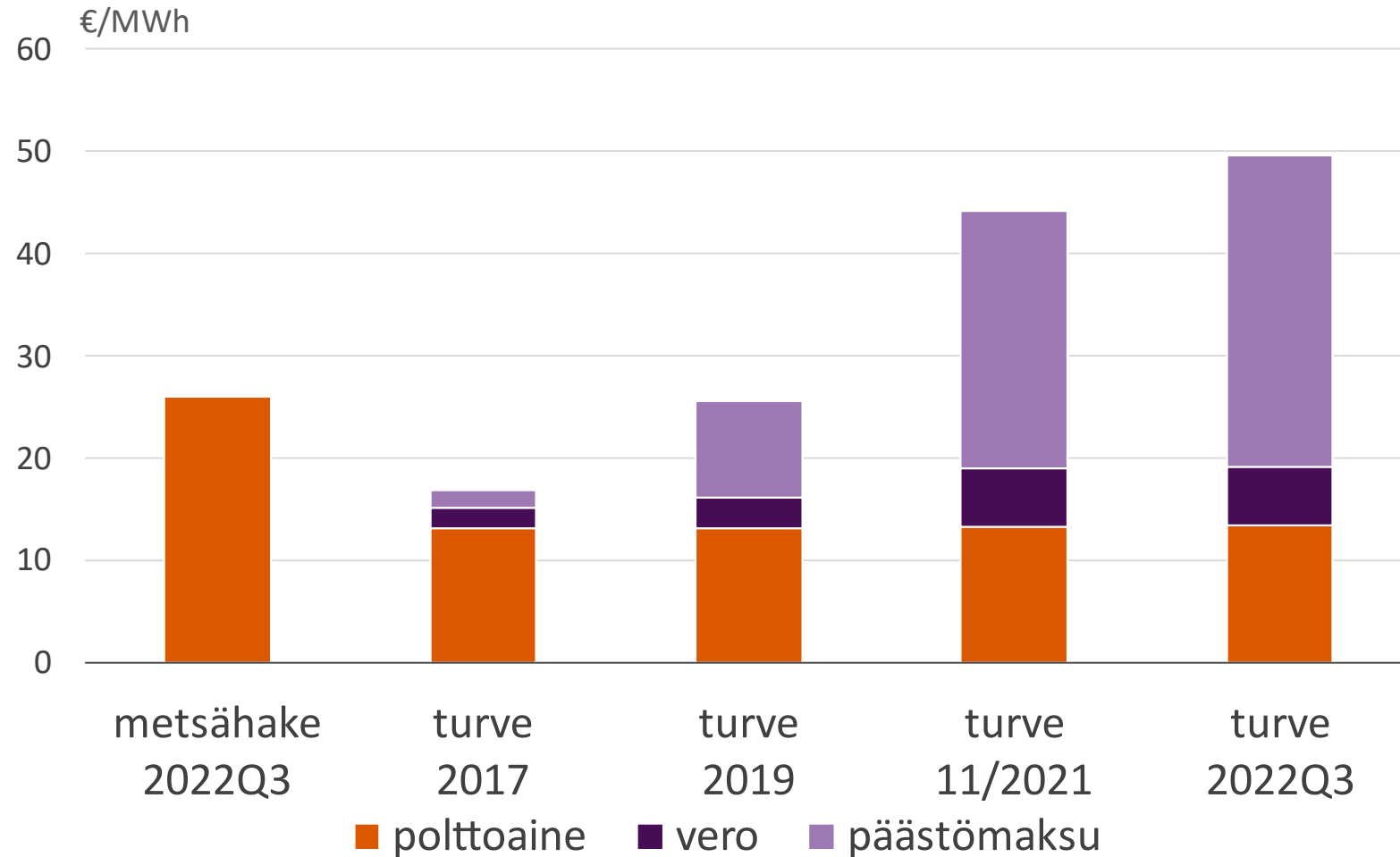
EU:n sitoutuminen päästövähennyksiin näkyy päästöoikeuksien hinnoissa

- Nostaa fossiililla polttoaineilla tuotetun energian tuotantokustannuksia.
- Korkea päästökustannus lisää päästöttömästi tuotetun kaukolämmön kilpailukykyä.

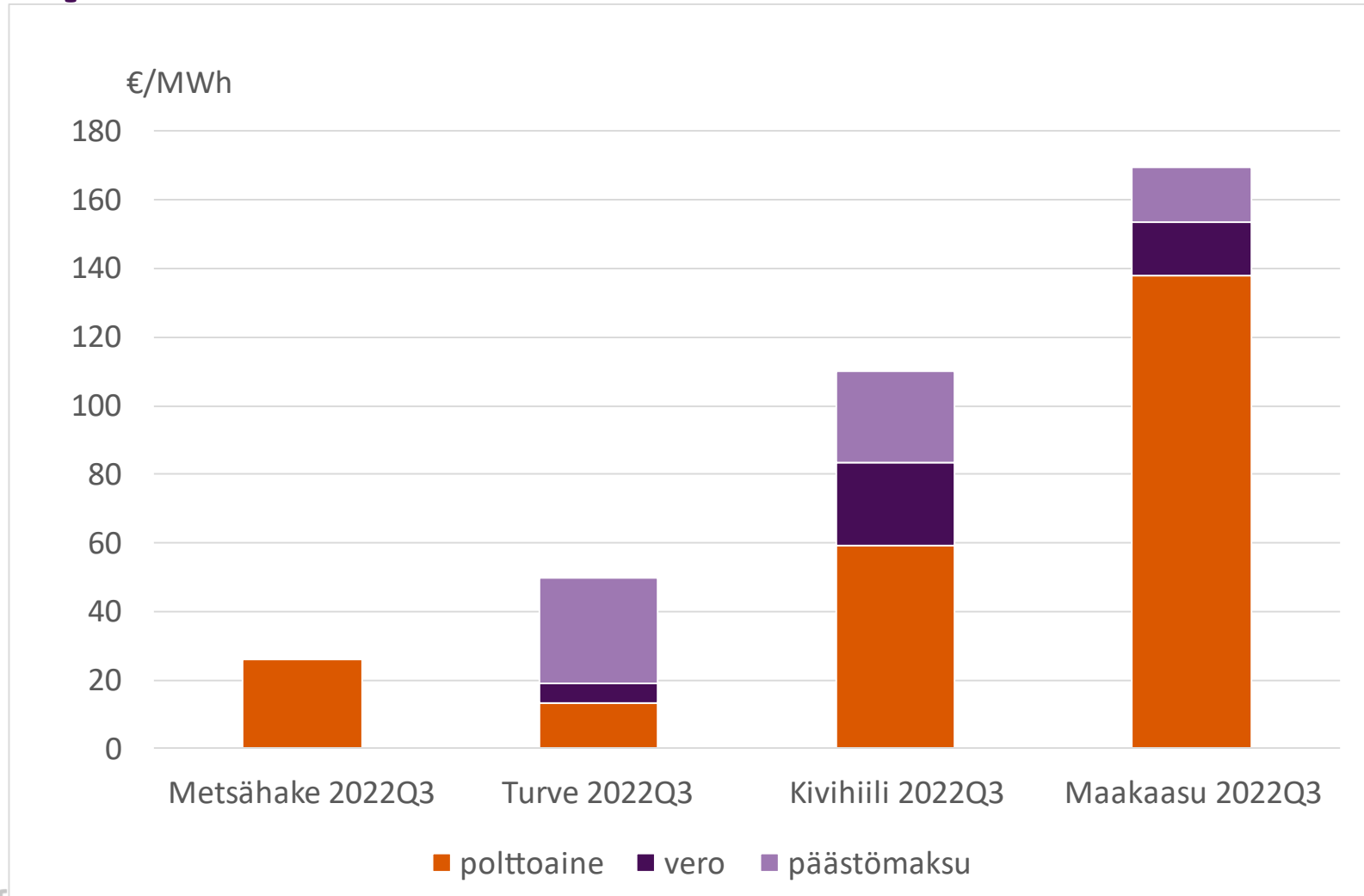
Lähde: <https://sandbag.be/index.php/carbon-price-viewer/>

Päästöoikeudet ja verot nostavat päästöllisten polttoaineiden hintakustannuksia

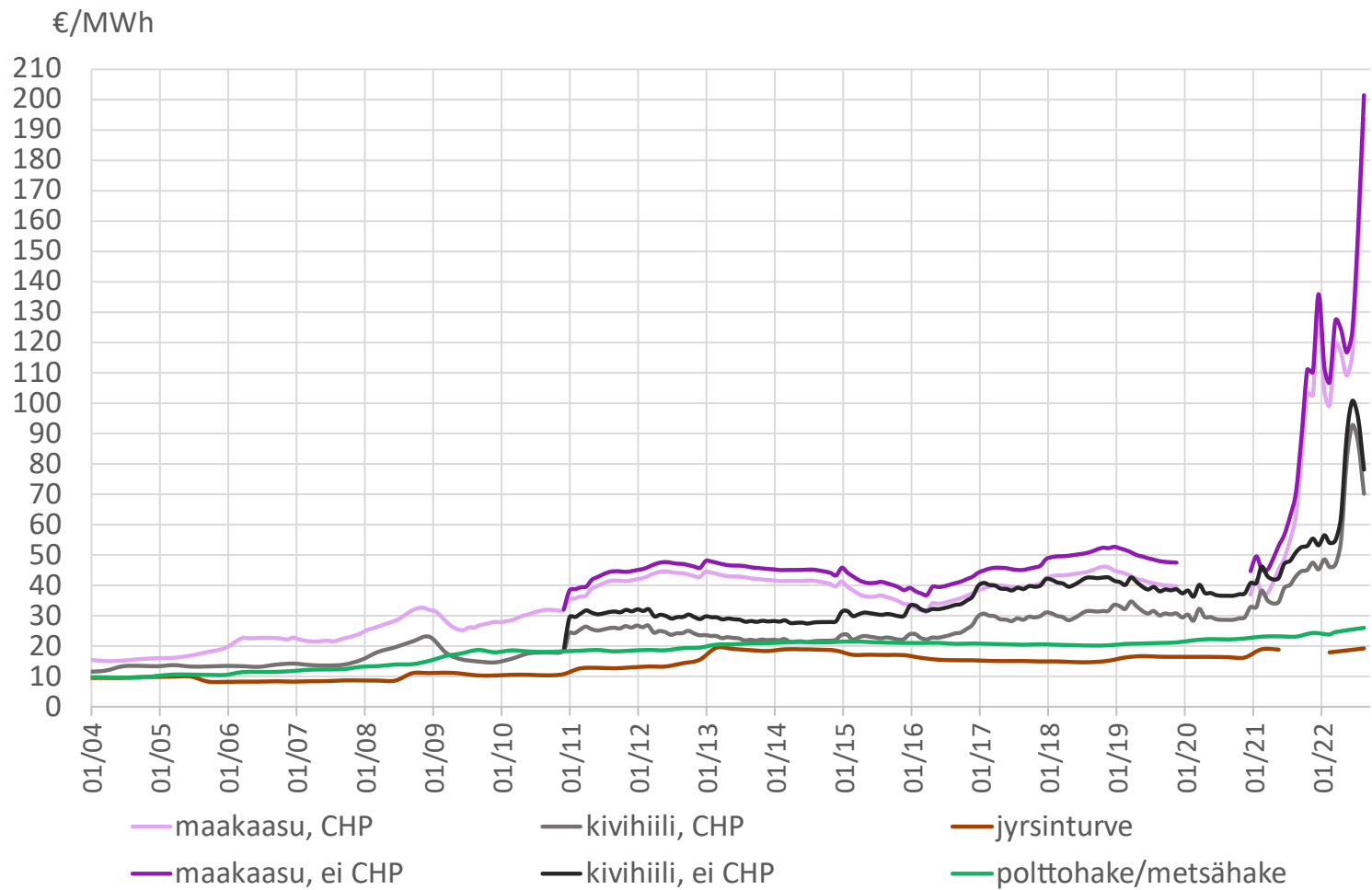

Tuontipolttoaineiden markkinahinnat olleet huipussaan

- Keskiarvo heinäsyyskuulta 2022

Voimalaitospolttoaineiden hintojen kehitys

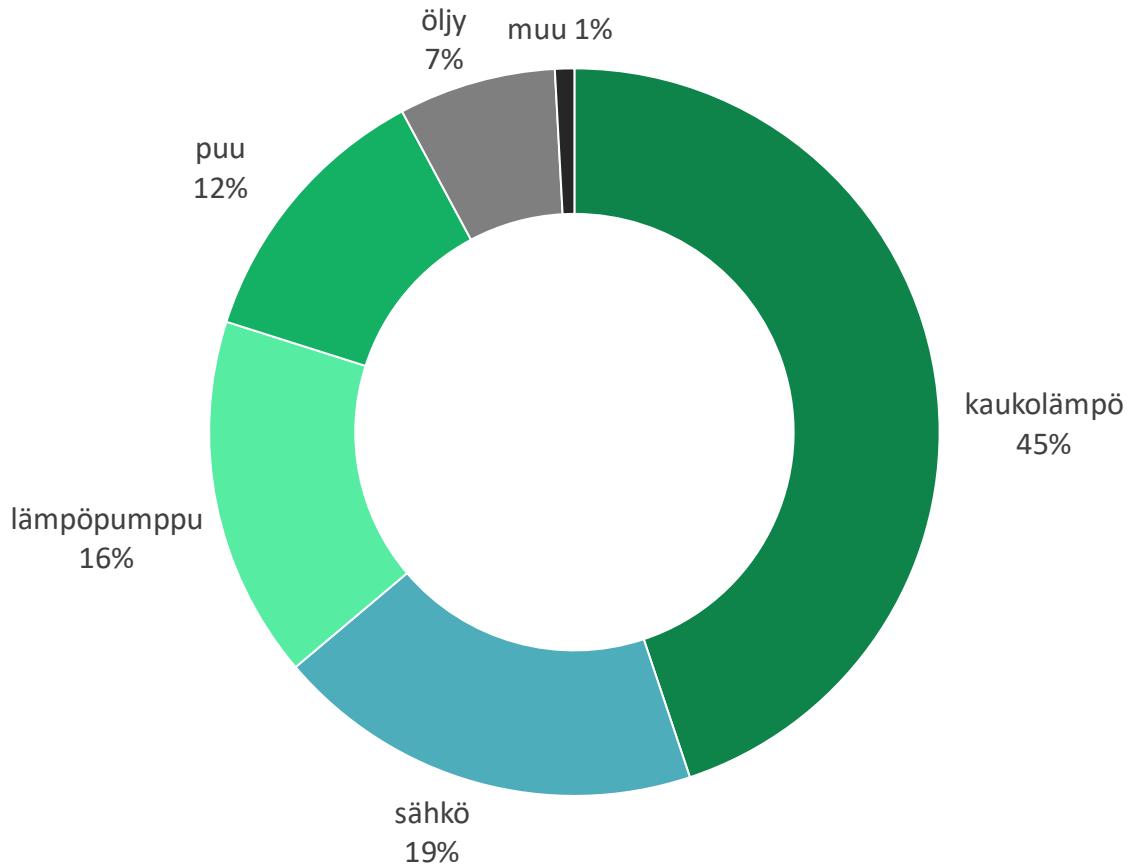
Kaukolämpö on Suomen yleisin lämmitysmuoto

Lämmitysmuotojen markkinaosuudet 2020

Asuin- ja palvelurakennukset

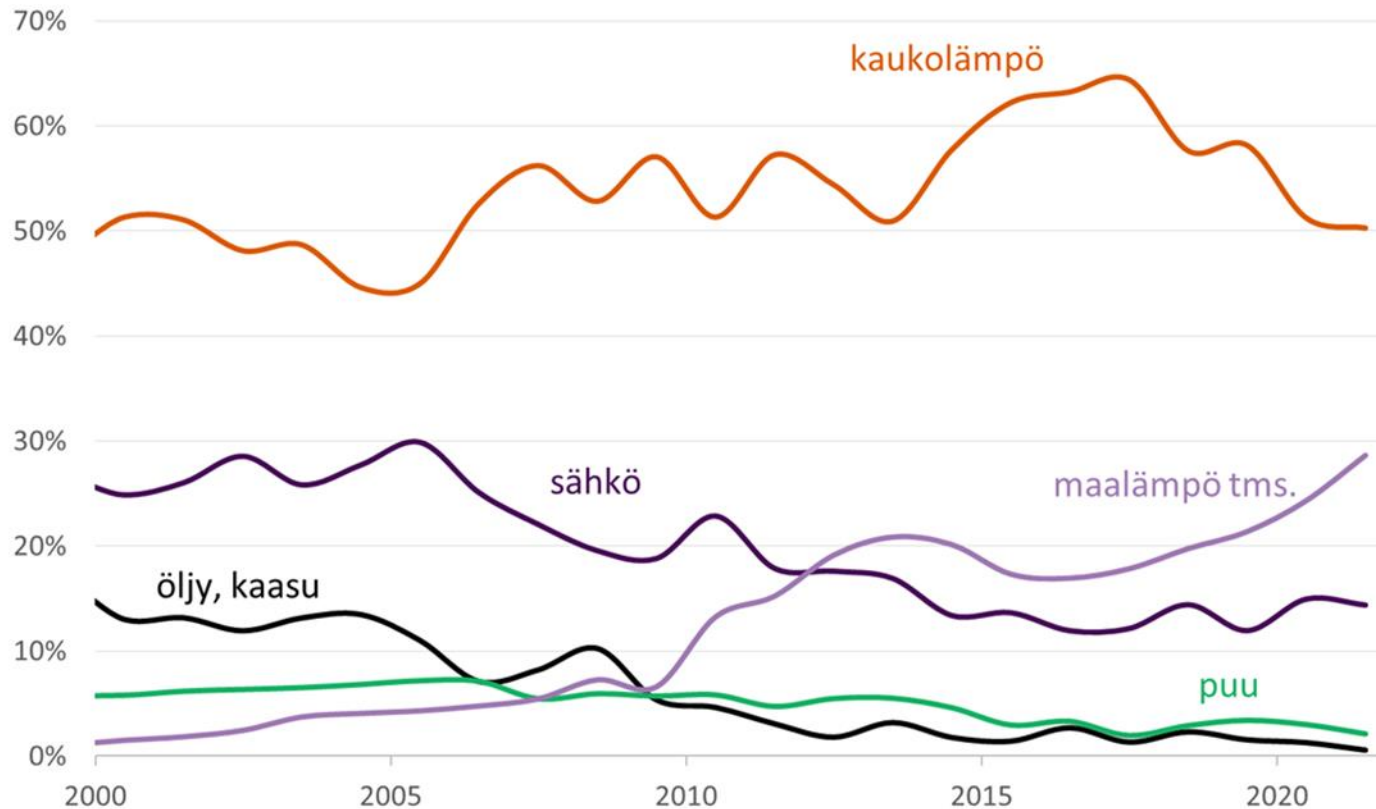
Lämpöpumppu: lämpöpumpuilla tuotettu energia, jota käytetään rakennusten lämmitykseen (sisältää lämpöpumppujen käyttämän sähkön).

Sähkö: sisältää myös lämmönjakolaitteiden käyttämän sähkön sekä kiukaiden sähkön.

Puu: sisältää myös kiukaiden käyttämän puun.

Lähde: Tilastokeskus, Energia 2021 –taulukkopalvelu, Taulukko 7.2

Kaukolämpö suosituin lämmitystapa uudisrakennuksissa

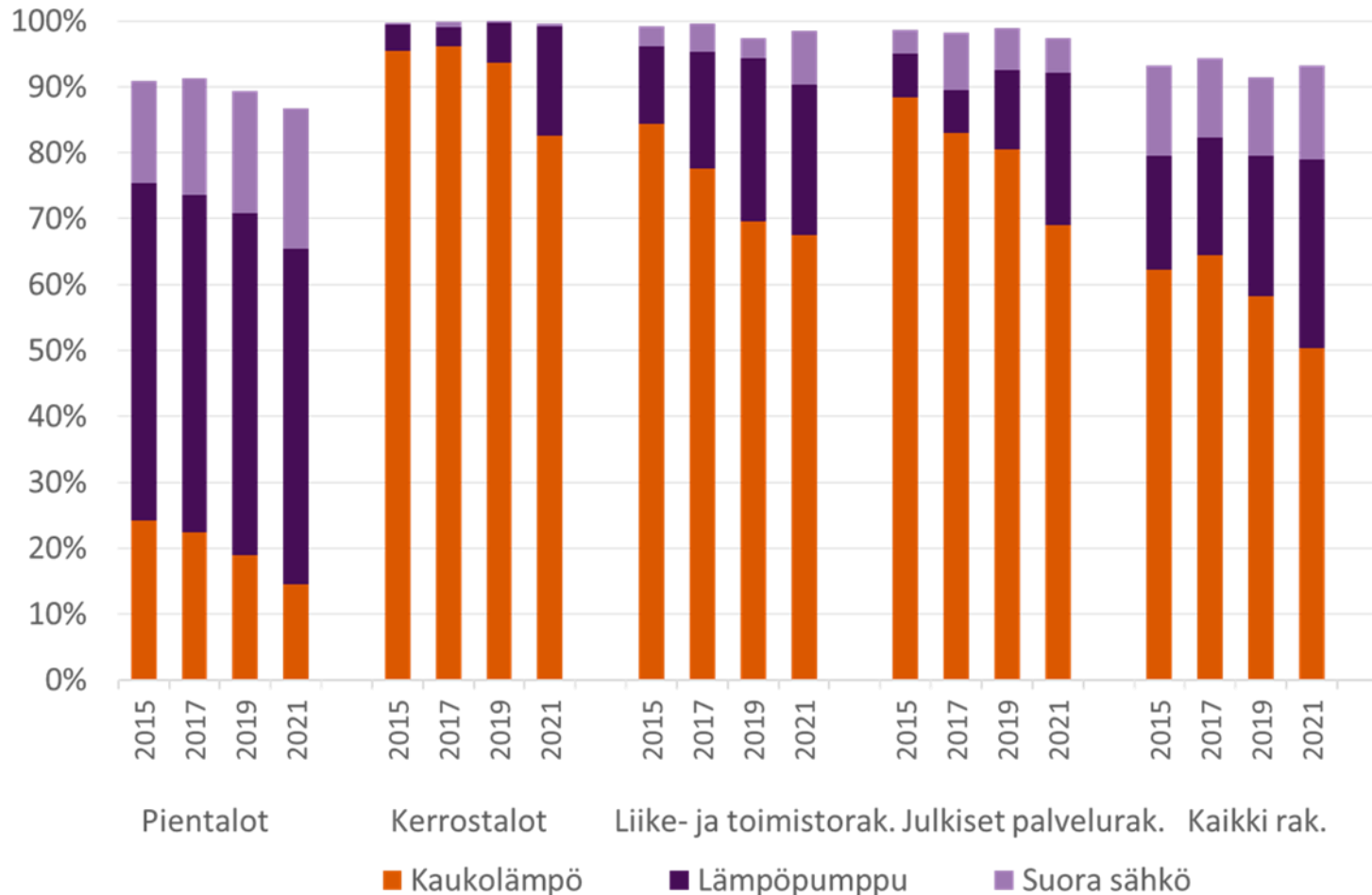
Kaukolämmön markkinaosuus 2021

- Kaikki rakennukset 50 %
- Asuinrakennukset 54 %
  - kerrostalot 83 %
  - pientalot 15 %
- Toimistorakennukset 84 %
- Julkiset palvelurakennukset 69 %
- Liikerakennukset 58 %
- Teollisuus ja kaivannaistoiminnot 48 %
- Varistorakennukset 38 %

Päälämmitysmuoto, osuudet lämmitetystä rakennustilavuudesta.

Pientalo = omakotitalot, paritalot, rivitalot. 26.1.2023

Päälämmitysmuodon valinnat uudisrakentamisessa

- Uudisrakentamisessa näkyy lämmitysmuotojen sähköistyminen
- Myös kaukolämpöyhtiöt ovat alkaneet tarjota rakennuskohtaisia lämpöpumppuratkaisuja

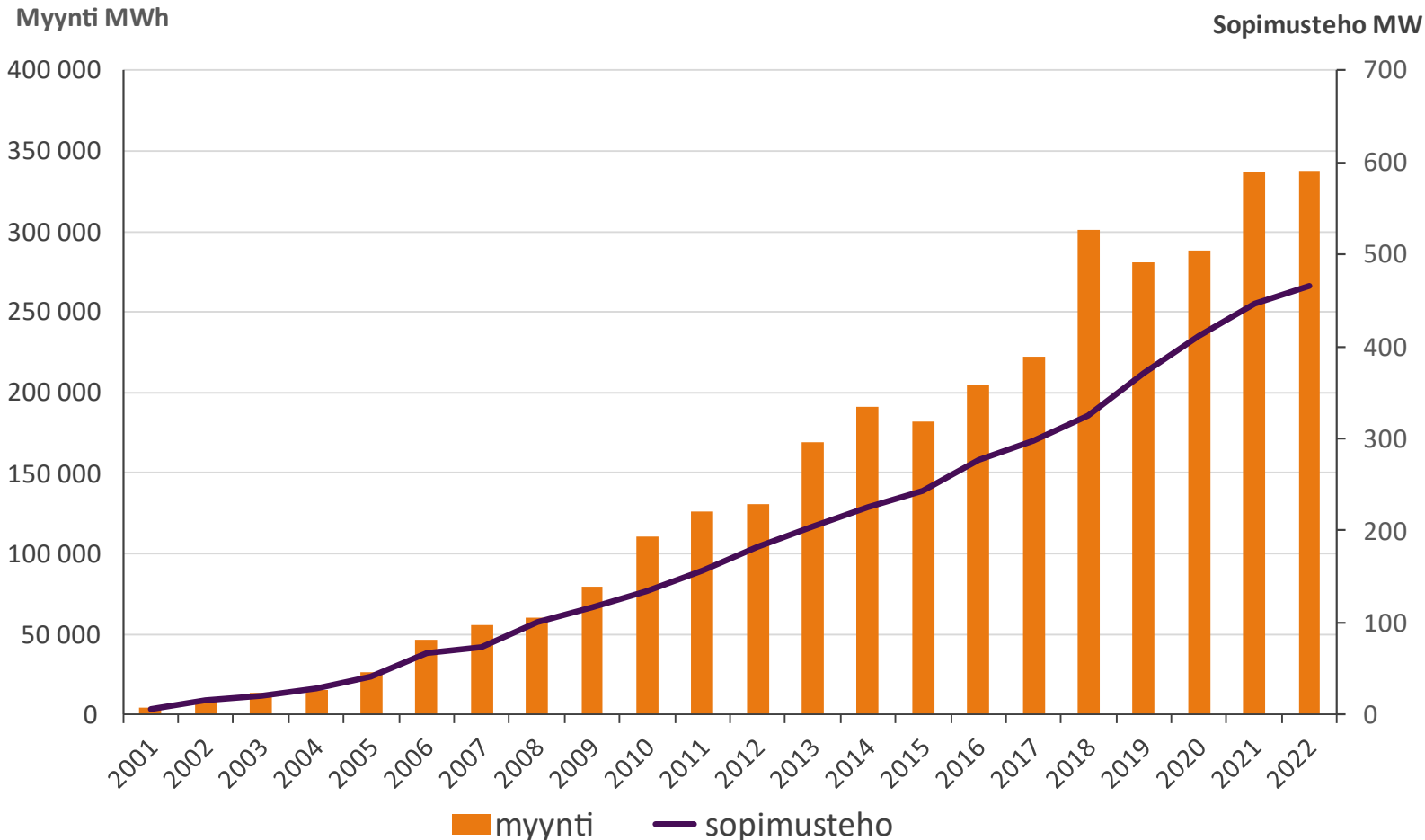
Päälämmitysmuoto, osuudet rakennustilavuudesta.
Pientalo = omakotitalot, paritalot, rivitalot.

**Kaukojäähdytys on
kustannustehokasta ja
ympäristöystävällistä**

Kaukojäähdytystoiminta jatkaa kasvuaan

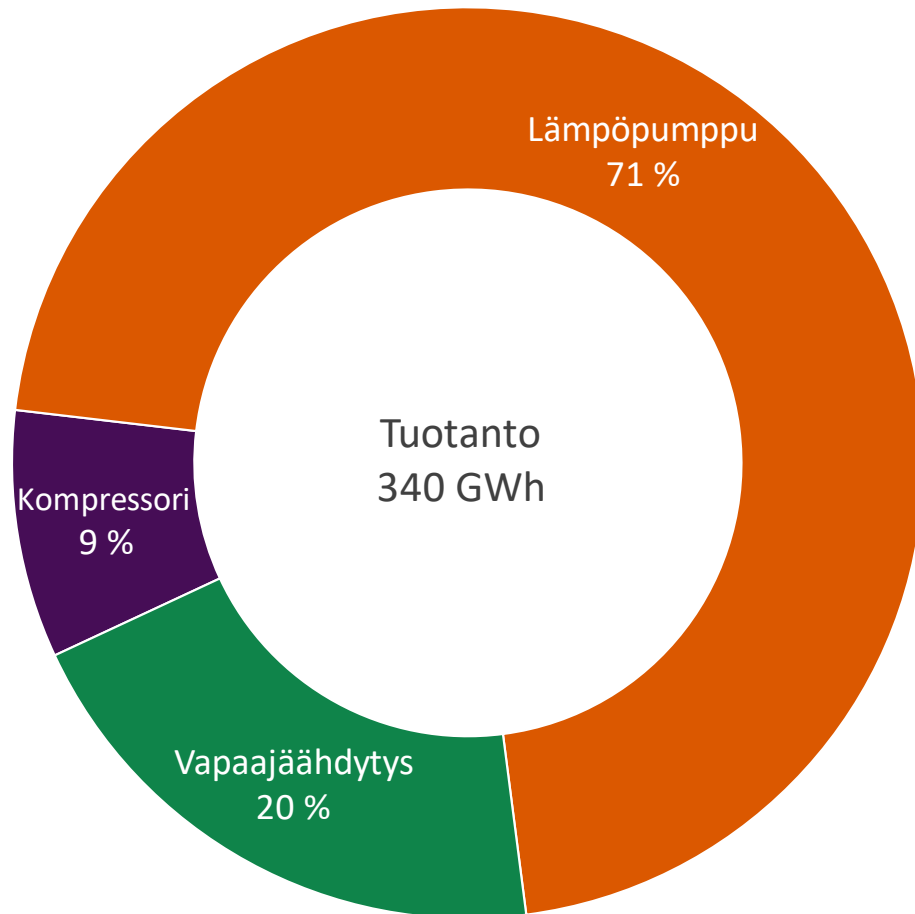
- Kaukojäähdytyksen asiakasmäärä kasvussa
  - sopimusteho kasvoi 4 prosenttia
  - myynti kasvoi 1 % edellisvuodesta

Kaukojäähdytystä v. 2022 myyneet energiayritykset:

- Etelä-Savon Energia Oy
- Fortum Power and Heat Oy
- Helen Oy
- Jyväskylän Energia Oy
- Kuopion Energia Oy
- Lahti Energia Oy
- Lempäälän Lämpö Oy
- Pori Energia Oy
- Tampereen Sähkölaitos Oy
- Turku Energia Oy
- Vierumäen Infra Oy

Kaukojäähdytyksellä energiatehokkuutta

- Samoilla lämpöpumpuilla tuotetaan usein sekä lämpöä että jäähdytystä.
  - jäähdytysvesi kylmenee ja kaukolämpövesi lämpenee samassa prosessissa.
- Kaukojäähdytyksessä hyödynnetään myös vesistöjen ja ulkoilman energiaa aina kun lämpötila on riittävän alhainen.